

Födoämnesöverkänslighet/ multipel födoämnesallergi vuxna - behandlingsriktlinje dietist

Bakgrund

Allergi definieras som en överkänslighetsreaktion som är IgE-medierad. Icke-IgE-medierad reaktion benämns överkänslighet.

Symtom kan visa sig från hud, ögon, näsa, mun/svalg, mage/tarm och andningsorgan. Exempel på reaktioner är eksem, nässelutslag, svullnad, rodnad, smärtor, diarré, kräkning och anafylaktisk chock.

Diagnosen födoämnesallergi eller -överkänslighet ställs genom misstänkt eller påvisad reaktion på specifikt livsmedel genom provokation/elimination eller prick-, rast- eller lapptest.

Behandlingens Syfte

Stöd att täcka energi- och/eller näringsbehov vid multipel födoämnesallergi. Vid eosinofil esofagit genomförs kostbehandlingen two, four eller six food elimination diet för att se om olika livsmedelsgrupper kan vara den bakomliggande orsaken. Patienter med histaminintolerans kan få stöd med kostinformation, återintroduktion och att inte begränsa fler livsmedel och mängder än nödvändigt.

Samverkande parter

- Allergimottagningen Ryhov.
- Magtarmmottagningarna på respektive sjukhus.

Remissuppgifter

- Läkarens bedömning av provsvar och reaktioner.
- Information om vad som bör uteslutas, helt eller delvis och hur länge.
- Andra relevanta diagnoser samt eventuella läkemedel mot överkänsligheten.

Utredning

Information om vilka födoämnen/livsmedel som bör uteslutas eller begränsas. Samverkan med remitterande läkare vid behov. Behandling utefter kostanamnes, livskvalitet och angivna symtom.

Behandling

- Information om allergin/överkänsligheten
- Eventuell information om korsreaktion

- Märkningsregler/fallgropar
- Alternativa livsmedel/kostråd

Individuell kostrådgivning med utgångspunkt från kostanamnesen. Vid behov för patienten matdagbok som dietisten energi- och näringsvärdesberäknar.

Plan för uppföljning och utvärdering av nutritionsbehandling vid eosinofil esofagit görs i samråd med remitterande läkare.

Behandlingsmål

Adekvat energi- och näringsintag i enlighet med NNR med hänsyn tagen till de livsmedel som skall uteslutas.

Så brett livsmedelsval som allergin/överkänsligheten tillåter.

Kunskap om märkningsregler för födoämnesallergen.

Symtomlindring vid eosinofil esofagit.

Uppföljning

Dietistkontakt utefter individuellt behov. Uppföljning till dess att patienten har den kunskap och de färdigheter som behövs för att uppnå behandlingsmålen.

Litteratur

- Allergitutredning, 1177.se
- Allergimat.se
- Astmaoallergiforbundet.se
- Allergi och överkänslighet, Livsmedelsverket.se
- Överkänslighet mot tillsatser och organiska syror i mat, Livsmedelsverket.se

Referenser

- Bengtsson U, Eriksson NE. Förrädisk föda: om överkänslighet för mat och dryck. 1 uppl. Lund: Tika Läkemedel AB; 1996.